

ԼՐԱՊԻՐ

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Գ. ԹԻԼԻՍԻ ՃԱՌԸ

Գ. ԹԻԼԻՍԻ, որ Զուլեյքի մէջ ճանորդութեան մը ձեռնարկած է, վերջերս ձինէվրա քաղաքը համեմատելով տեղւոյն գաղութացի դաղթականութեան կողմանէ մեծ հիւրընկալութիւն ու պատիւ դրոշմեր և յիշեալ գաղթականութեան մէկ պատգամաւորութիւնն ընդունելով ձինէվրայի գաղթականաց կողմանէ իրեն մատուցուած գեղեցիկ ու ճարտարարուեստ աման մը իրը նուէր ընդունած միջոցին, հետեւեալ տեղեկութիւն ճառն արտասանեց է:

«Պարոնայք,

«Այս գեղեցիկ նուէրը զոր կ'ընէք դուք ինձ յանուն ձինէվրա բնակող գաղթականաց, զիս չտալանց չնորհապարտ կ'ընէ. սակայն այդ նուէրը որչափ որ գեղեցիկ ալ է, առաւել ևս գեղեցիկ կ'ընայ աւելի՛ անոր համար որ անի ձեր սիրոյ զգացմանց գրաւականն ու արտայայտութիւնը կը ներկայացնէ:

«Իր բարեհաճիք այս առթիւ իմացնել նաեւ ինձ թէ զիս չնորհաւորելով բարի քաղաքացին և երկրին ազատարարը չնորհաւորած ըլլալ կը համարիք: Ենորհակալ կ'ըլլամ ձեզ և կ'ընդունիմ այդ խօսքը թէպէտև ասի չափազանց կը շորքորթէ զիս: Արդարեւ երբ հոգւոյս խորը իշխում, բացարձակ անձնուիրութեամբ հայրենիքս սիրած և անոր ծառայած ըլլալու համոզումը կը գտնեմ հոն և երբ ձեռք բերուած արդիւնքները աշխարհում կը բերեմ, երբ կը բաղդատեմ այն վիճակը յորում կը գտնուէր Գաղղիա, անիշխանութեամբ պառակտեալ և վեց հաւրեր հազար թշնամիէ գրաւեալ, երբ կը բաղդատեմ Գաղղիոյ այս վիճակը իմ ձգած վիճակիս հետ, այսինքն ազատ յանիշխանութեանէ և առանց երկրին մէջ օտոր զօրք մը գտնուելու, կը խոստովանիմ միամտաբար թէ իմ անձնուիրութիւնս ապարդիւն մնացած ըլլալու է:

«Իրաւ է որ այդ կատարուած

գործերը միմիայն ինձմով եղած չ'են, կը խոստովանիմ զայդ, վասն զի Գաղղիան անիշխանութենէ ազատելու համար բանակը իւր աւելցնելով շուայութեամբ թափեց, Գաղղիոյ ժողովուրդը իւր գրաւեալ երկիրը գնելու համար բոլոր նախնի վատապաշտ պատգամները հարստութիւնները վառեց, Բարէ, ես, տեղաւոր անհատ, ինչ կ'ընայի միթէ ընելու անց ապրիլն աշխատեցութեանը: Կը խոստովանիմ, բարձրագոյն կը հուշակեմ ուրեմն այն անձնուէր աշխատութիւնը զոր մատուցեց նա ինձ, և ես յիմարարար գաղափարով մէկը պիտի համարուէի եթէ երկրին ազատման պատիւը մի միայն ինձ վերապահելու լուրջի: Հաւատացէք ինձ, այդ պատուոյն մէջ ինձ ինչ կ'ընէ մասը միայն կ'առնեմ ես, և կը յիշեմ միանգամայն թէ այդ բաժինն անգամ ինձ զլացողները, այն գործոյն մէջ ինձ աշխույժ չի գտնուէր զատ, իմ պաշտօնս գծաւորացնելու և առաւել ևս տաժանեղի ընելու համար ոչինչ չի խնայեցին:

«Դառնանք միւս կէտին, դուք՝ ապերախութիւն ըրին ձեզ նըկատմամբ կընէք, ուրիշներ ալ երբեմն ըրին զայդ, սակայն ես բնու այդ խօսքին հաւատ ընծալով չեմ: Եւ արդարեւ ամեն անգամ որ իշխանութեան շուրջը գումարուող և զայն սեղմող կուսակցութեանց նեղ սահմանէն դուրս ելնելով Գաղղիոյ ժողովուրդին մէջ գտնուած եմ, միշտ զայն արդար ու համակիր գտած եմ ինձ նկատմամբ, մինչև անգամ արժանիքս աւելի համարում ունեցած է նա իմ վրայ: Հետեւաբար սրտիս մէջ գառնութիւն մը չ'ունիմ և չեմ ալ կրնար ունենալ և եթէ ունենայի ալ պիտի կրնայի զայն փարատել, նախ խղճմամբս ինձ կը վկայէ թէ ըրի ինչ որ կ'ընայի ընել իմ երկրին համար, երկրորդ իմ հայրենեացի գոհունակութիւնն ունիմ իմ կողմէս, որ կը վկայէ ամեն անգամ որ զիս կը տեսնէ, ասկէ զատ, մեր երկրին մէջ տեղի ունեցած եղելութեանց անկողմնակալ վկայն եւ

զոք օտար ազգաց յարկանքը և վերջապէս աշխատասեր կենաց համար մեծ քաղցրութիւն ունեցող ուսումնասիրական աշխատութիւններն պիտի ունենամ սրտիս գառնութիւնները փարատող:

«Հետեւաբար եթէ որ և է տըրտունջ յայտնել համարձակելի, ապերախոր ես եղած պիտի ըլլայի, ապերախտ երկրին առջև որ իւր վատահոլութիւնն ու աշխույժութիւնը չի գլացու ինձ, ապերախտ՝ անոնց առջև որք ձեզ նման իրենց յարգանքը կը փութան ինձ վկայել, ապերախտ մնաւաւոր: Նախախնամութեան առջև որ բարիք ընելու համար հաճեցաւ ինձ պէտք եղած զօրութիւնը չնորհել: Սակայն ես բնու մեկուն առջև ապերախտ գտնուած չեմ, և ի մասնաւորի չնորհակալ եմ հոս ներկայ եղողներէդ. ձեր այս ազատասէր և բարեկամական ցոյցերուն համար: Ենորհակալ եմ նաեւ այն հիւրասէր Զուլեյքի երկրէն որ զանազան պարագաներու մէջ միշտ զիս մարդասիրաբար հիւրընկալած և իւր երջանկութեան, կատարեալ խնամութեան և հիասքանչ բնութեան տեսարանը վայելելու համար զիս իւր ծոցն ընդունած է:»

(Գ. ար Լաբրէսօնիէր յանուն Լոզանի Գաղղիական ընկերութեանց զինքը չնորհաւորելուն առթիւ, Գ. Թիլէր հետեւեալ պատասխանը տուաւ:)

«Ենորհակալ եմ ձեռնէ, սիրելիք իմ Լաբրէսօնիէր, որ ի պատիւ ինձ եղած ցոյցերուն այսպիսի կերպարանք մը կուտար, ստով ըսել չեմ ուզեր բնաւ թէ մերժել կուզեմ այն ցոյցերը որ հինգ տարիէ ի վեր ունեցած, պաշտպանած և Գաղղիոյ մէջ հաստատուելու ճգնած քաղաքական սկզբանցս համար կ'ըլլան: Մեկ փել չեմ ուզեր ընալ վասն զի կենացս բոլոր շրջանին մէջ երկրիս ազատութիւնն ուղած եմ, այն, անոր փառաբան եմ, յուսացած եմ, և մինչև անգամ սահմանադրական միապետութեան օրով ամենայն հաստատմութեամբ զայն ազատութիւնը ձեռք բերելու աշխատած եմ, և եթէ կարենայի իրական

նայնել շատ երջանկ պիտի համարէի ինքզինքս Մակայն դժբախտաբար իմ ջանքերս յաջողութեամբ չի պսակուեցան, և ինչպէս իշխանութեան մէջ ինձ յաջողութիւններուն ընդունայն ու անգործ փորձերը ըստ բաւականի ցոյց տուին, տեսնելով որ միապետութիւնն այլ ևս անկարելի եղած է, համարձակ խրատեցի Գաղղիոյ ժողովուրդեան որ հանրապետական ձևն ընդունի և ուստի յաջողութիւնն ապահովելու համար կարելի եղածն ի գործ դնէ, որպէս զի Գաղղիոյ մէջ յաջողութիւն ունեցող կառավարութիւն մը հաստատուի, վերջապէս և որովհետև պէտք է քաղաքական կըրուքիս հետեւիմ ըստ որում անկեղծ եմ, իշխանութեան դրուստ գտնուած ատենս՝ մէկ կողմանէ հանրապետութիւն քարոզած ատենս, միւս կողմանէ՝ անոր հակառակ իշխանութիւն մը վարելէ դուշացայ: Եթէ այդ պատիւներն ընելով իմ սոյն անկեղծ վարմունքը ջատագովել է միաբերնիդ, փոխանակ մերժելու ամենայն սիրով ձեր գիտաւորութիւնը կ'ընդունիմ: Մակայն եթէ ձեր այս ցոյցին աւելի ընդհանուր կերպարանք մը, կուսակցութեան ոգիէ բողբոլին ազատ կերպարանք մը տալով, իմ անձըս պատուելով այն քաղաքացին այսօր կուզէք պատուել որ երբ Գաղղիա պահ մը իւր զօրութիւնը կորուսած՝ քաղաքականութեան, իրաւանց և իւր խոստումները կատարելու համար անկեղծութեան միջոցներու պէտք ունէր իւր գործիք իւր պաշտպանութեան, եթէ, կ'ըսեմ, այն քաղաքացին կ'ուզէք պատուել որ այս միջոցներով երկիրը օտարին գրաւմանէն ազատելու բարեբախտութիւնն ունեցաւ, առաւել ևս չնորհակալ կ'ըլլամ ձեռնէ: Այո, չնորհակալ եմ ձեռնէ որ խնդիրը ընդհանրացնելով բարձրացուցիք, զայն որով ոչ թէ այժմ միայն մէկ կուսակցութեան մը չնորհաւորութիւններն ինձ մատուցիք, այլ և բոլոր այն ամեն բարի քաղաքացուց որ երբ խըն

գիրք երկրին անկախութեանը վերայ էջ, ամենքն ալ միակ զգացում մը կը տածեն, վասն զի մէկ հայրենիք մը ունին միայն։ Սակայն կեղծ ու պատկեր մեկնութեանց առաջը ասանկով չէք կրնար առնել անշուշտ, որ լովնեռն կուսակցութեանց հաճելի ըլլալու և երկրին ծառայութիւն մը մատուցած իններու համար այդ ծառայութիւնը միմիայն իրենց ըրած ըլլալու է։ Բայց ձեր չորհրդաւորութիւնները աւելի յառակ, աւելի իրաւացի և զրպարտուն աւելի դժուարին գիտաւորութիւն մը ունին, ուստի և չափազանց չորհրդակալ եմ ձեռնէ այդ ցոյցերուն գեղեցիկ կերպարանք մը տուած լինելունդ համար, և գործունօք ձեր ձեռքը սեղմելով, սիրելիդ իմ Պարոն Լաբրէսօնիք, սեղմած կ'ըլլամ նաև թէ՛ բոլոր ներկայ եղբայրներուն և թէ՛ միանգամայն բոլոր անոնց ձեռքերը, որոց դուք հաւատարիմ թարգմանն եղած էք հոս։»

ՀԵՌԱՊՐԱՆՈՒՐԲ

ԳՅԱՂԻԱ

Բարիկ 22 սեպտ. Գարնաւեան Սապալ զօրապետն իր երկու որդիքն և 4000 քարլոսեանք սահմանադիրէն Գաղղիա անցան ապաստանելու։ Հռովմի և Պրիւսիի ստանիական գեապաններն հրաժարեցան։ ԱՆՏՏՐԻԱ-ՀԵՆՐԻՍՏԻԱ Վիէնա 22 սեպտ. Պ. ար Շմերլինկ երէկ Պատգամաւորաց ժողովին նախագահ ընտրուեցաւ։

Կայսրը, աւստրիական և հունգարական պատգամաւորաց ժողովներն իւր ներկայութեան ընդունելով, նախագահներուն առանձնաբարութեանցն ի պատասխանի, ըսաւ թէ ինքը երեսփոխանաց ծանուցեալ հայրենասիրութեանը վրայ կը վստահանայ, յուսալով թէ իրենք ևս պիտի աջակցին կառավարութեան միապետութիւնն ապահովելու և իւր շահերը պաշտպանելու համար բացարձակապէս ամեն հարկ եղածը կատարելու մասին։ Յետոյ Կայսրը Պրիւսիոյ ապստամբութեան վերայ խօսելով կ'ըսէ, — «Տարածելոյ չը կայ թէ, Օսմ. կայսրութեան մէկ քանի դաւաճացը մէջ ծագած խրատաւներն անստորեր չը կրնար գիտնել Պետութիւնս, թէ՛ այդ կողմերուն հետ ու զլսելի դրացի ըլլալուն, և թէ՛ երկու մեծ գըրացի կայսրութեանց մէջ դանդաղած բարեկամական յարաբերութեանցը պատճառաւ, ինչպէս նաև միւս անկախութեանց հետ ունեցած մեր բարեկամական յարաբերութիւններն ալ յուսադրել կը թուին թէ, այդ գեղեցիկուն հակառակ Պետութեան և Եւրոպայի խաղաղութիւնը հասաւառ պիտի պահպանուի։»

Անտրապի կոմսը պատերազմական ծախսոց պիւտճէին համար 110 միլիոն ֆիօրինի վարկ մը պահանջեց, որոյ 8 1/2 միլիոնը նոր թնդանօթաց համար պիտի յատկացուի։

Պ. Կամպէթթա, ինչպէս նաև Սերվիոյ Միլան իշխանին նշան, ետին Դեյքօ օրիորդը քաղաքս հասան։

Պորտան թոյլ է, գործերը եւազ, և անկման հակամէտ։

Բախուզա 21 սեպտ.

Օսմանեան բնահանութիւնը ստույ Տանիշ էֆէնդի քաղաքս ժամանեց։

ՍՊԱՆԻԱ

Մադրիտ 22 սեպտ.

Կառավարութիւնը խիստ եւազդու վարմունք մը ցոյցեց, դուհուն իրաւունքները հարանեւր համար իրաւունքները իրաւունքներ հանած։

21 սեպտ.

Մետաղաշէն հանդէս մէջ ճանապարհաց շինութեանց գործաւորներն դադարեցուցին աշխատութիւններն։

Կալֆէսթըն 21 սեպտ.

Ջրոյց ողորդմ մը տեղի ունեւալով, Թէքսաս նահանգին ինտեմսօլա քաղաքը գրեթէ բոլորովին աւերացաւ, փարոսներն ու նաւամատոյցներն քիչ տանելով սոյն աղէտքին պատճառաւ կորսուող անձանց թիւը 450 է կ'ելնէ։ Ուրիշ մէկ քանի քաղաքներ ալ կան աւերակ, որոց վրայօք մանրամասն տեղեկութիւններ գեւս չեն տուուած։

ԱՂԳԱՅԻՆ

Ազգայնոց՝ երկրիս այլ և այլ մասերուն մէջ ցրուած և իրարմէ անջատ ու անհարադր գտնուած վիճակն որքան ցաւալի է, նոյնքան ալ բարեբաղդութիւն կը համարուի այդ հեռաւոր ազգայնոց մէկ կամ միւս մասին վրայ մերթ ընդ մերթ ընդունուած տեղեկութիւններն։

Անցեալ շաբթու Լրագրոյս մէկ թուոյն մէջ, Պարսկաստանու Դաւիթ քաղաքէն գրուած նամակէ մ'առնելով, պահ մը նոյն տեղի հայոց գէմ' երեւան եղած հաղածանաց և կոտորածի ըստաւարակեցինք, որ բաղեցադ գաւառ անկտանդ եղք ու վախճան մ'ունեցած էին։ Այս անգամ ալ գարձեալ Դաւիթ ժէն մայրաքաղաքին ազգային թերթերէն միտն գրուած նամակի մը մէջ աննուած ուրախութիւն լուրերը կը հրատարակեմք։ Տեղացի Հայազգի ժողովուրդը, որ մինչև ցարդ անհոգ և ինքզինքնին միայն մտածող հազար առաջնորդաց երեսէն ազգաւորութեան և ամեն տեսակ թշուա-

ռութեանց ծայրն հասած էր, նորոնտիւր առաջնորդ Պօլսեցի Գեր. Անգրէաս եպիսկոպոսի ազգաւոր անձնաւորութեանն ու ջանիւքը, իւր այդ ազգայնութեանն սթապիւնով առկա առաւելաւ յառաջանական շարժի մը մէջ մտնելու շարժմանն ակներէ։ Հաշիւ թէ նորոնտիւր առաջնորդն հնոյն յաջորդէր է, կարծես հրաշք իմն տեղացի Հայ ժողովրդեան մէջ այդքան ստանալէ ի վեր տիրած խռովութիւնն ու երկպառակութիւնը մէջալով միաբանաւոր սղի մը տիրել ըսկրներ է, որով ժողովուրդը միանալով, ժողովներ և հողաբարձութիւններ կազմելով, գոցուած ու ամոյի մնացած Ազգ. վարժարաններն վերադառնալու ճանապարհ է, նիւթապէս մատակարարութեան ամեն միջոցներն ալ խորհելով, և վերջերս ալ գաղտնական քննութեան փառաւոր հանդէս մը կատարել են ուր Պարսկաց կառավարութեան կողմէն բարձրատիւնն պաշտօնեայնէր ալ ներկայ դանուելով գոհունակութիւններն յայտնելու և մեծամեծ նուէրներ ընել բարեհաճելու եւ վարժարանին։

Ձանք և զոհողութիւնք ապարդիւն չմտար, հարկաւ ուշ կամ կանխիկ իւր վարձքն ու հասուցում կը ժառանգէ։

Բերայէն նամակ մ'առաւած ենք, որն որ լիշեալ թաղին ցաւալի կացութեան նկարագրութիւնը կ'ընէ, յայտնելով թէ, թագ. Խորհրդոյ անդամաց 9 էն Յը հրաժարելով, մնացած երկուքն ալ գործի բնաւ չը խառնուելով, եւս այժմ' երկու անձանց ձեռքը մնացել թէ՛ երկուցոյ և թէ՛ գործոցի տեսչութեանն ու մատակարարութեան հոգը։ Աւելորդ է ըսել թէ ինչ աստիճանի բարեկարգ վիճակ մը կրնայ ունենալ այն թաղը, որ իւր հասարակաց պաշտօնեայնէրէն զուրկ կը մնայ։ Նամակագիրը ցաւ կը յայտնէ թաղին այդ ողբալի կացութեանը նկատմամբ տեղայն ազգայնոց յոյց տուած դատաւարութիւն անաբարեւորութեանն ու անդալարութեանը վերայ, Սակայն պետք է գիտնալ թէ անդայ ու վաղեմար ժողովուրդ մ'ալ ասիէ աշէկ վարչութիւն մ'ունենալու արժանի չը կրնար լինել, վասն զի վարչութեան մը լաւութիւնը իւր ժողովուրդին պարկեշտութեանն ու բարոյականութեանը հետ ուղիղ համեմատութեան մը մէջ է։ Ոչ պարկեշտ և իր պարտականութիւնը ճանչցող հասարակութիւն մը յոռի վարչութիւն մը կ'ունենայ, և ոչ մոլի ժողովուրդ մը բարեւոք վարչութիւն։

Միայն թէ յարգոյ նամակագիրն իւր ճակատագրին գէմ բողբոլելու իրաւունքովն որ զինքն և իւր նամակները այդպիսի

անհոգ ժողովրդեան մը մէջ ձգելու է։

ՈՒՂԱՂԱՍՏ ԱՏԵՍՆ

ՆԻՍՏ 2.

ԵՐԵՎԱՆԻ 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Նախագահ Բէրթէլ Էֆենդի

(Եւրոպական Դիւան Դ Գ)

Նիւդհ. — Սա. փառազանքին Դուք ինչ պիտի ըսէք ձեզի գէմ' եղած ամբաստանութեանը։

Ս. Փիլիքի. — Ես նախ ֆելէ-իին սրբազրութիւնը կը պահանջեմ, կուզեմ որ ամբաստանագիրքը մեզի տրուի, որ նախ սըլտանին ուղղուին։

Նիւդհ. — Որո՞նք են այդ սըլտաններ բաժնիդ։

Ճիպրայիլ էֆ. թուղթ մը բռնալով, յիշեալ ամբաստանագրին և ուրիշ գրութեանց մէջ տեսնուած ութն սխալներն ու թերութիւնները յառաջ կը բերէ, յարու՛մ Մարկոսեանի և Միլայի տուած վկայութեանց անվաւերականութիւնը կը յայտնէ, և կըսէ թէ այդ վկայութիւնները որք յիշուած են գրութեանց մէջ, անվաւեր են։

Նիւդհ. — Իսկ այդ ձեր ըսածներն արժէք չունին։

Ճիպրայիլ. — Ինչպէ՞ս չունին, վկայութեանց մէջ մէկ կետին, մէկ տառին պակասն անգամ մեծ ազդեցութիւն ունի, մէկ հօ մը ևս չի կամ պակաս գրուելով, կրնայ ամբաստանեալ մը ազատել կամ մահապատիւ վճարել։ Հաշիւ Միլայի վկայութիւնը, այդ գրութեանը հրէին, որ Աւստրալիան վրայ կ'երգնուի, և դուք ասոր վկայութիւնները կարճապէս քննէք։

Նիւդհ. — Միտ առնա՞մք հաս հոս եկաւ յայտնելու թէ իրեն վերջնական նամակն ինքը չէր գրած։

Ճիպրայիլ. — Վերջապէս ինչ որ ալ ըսած ըլլայ, ըսածը վկայութիւն մ'է, և նենդողի մը, պատժապատի մը, քաղաքային իրաւունքներէ զրկելով մը տուած վկայութիւնը, ըստ օրէնի վաւերականութիւն չունի բնաւ։

Նիւդհ. — Դատարանը ամեն ուրեք աղտոտ է վնասելու ճշմարտութիւնը, կ'ինչպէս կըսեն պետք չէ նայել թէ ո՞վ է ըսողը, այլ թէ ինչ է ըսածը։

Սմիլչ. — Բայց ասանց բոլորն ալ սուտ են, վասն զի Մէնթէլին գալով Միլային հետ տեսնուելուն համար է որ ասոր ալ վկայութիւնը կը բռնէք կոր, բայց Միլային ինձ համար տուած վկայութիւնը իմ գաղափարէն ամբողջութեամբ միջոցին կը վերաբերի, որ աստե՛ն ոչ ոք կրնար դիտեսնել, ուստի ասից յայտնի է թէ սուտ են ասոնք։

Նիւդհ. — Սուտ են ըսելը արժէք չունի, հոս շատեր կուգան իրենց ստիւղն գէմ' — սուտ է — գտնելով, բայց բնաւ ասանկ

ԾԱՏ ԱՌԻՑՈՒՄ

ՇԱՏ ԱՌԱՆ ԿԱՐԻ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

Ս. Մ. Մինասեան և ընկերք կը ծանուցանեն արդոյ հասարակութեան որ ձեռքերնին գտնուած չորս հարիւրէն աւելի զանազան կարի գործիքներ աս ամառուան եղանակին բոլորն ալ ծախելու համար սովորական գիններէն շատ ածառն պիտի առնն :

Գործիքներուն տեսակներն են .
Լեւել-Վալսէլ — երկու թելովան .
քակ կար կարող ձեռքով կը գործէ , ընտանեաց խիստ յարմար ու գինը երեք լիրա է :

Սփէր — Փափկ — կոշուած ոտքով կը գործէ — երկու թելովան .
քակ կար կարող , ընտանեաց և գուրի կար կարողներու խիստ յարմար , գինը խիստ ածառն :

Սփէր — Մէլ — աւելի զօրաւոր — գուրի կար կարողներու համար մէկ հատիկ գործիք է , գինը սովորականէն վար :

Սփէր — թիւ 2 — մեծ և զօրաւոր գործիք մ'է , երկաթէ պատուանդան ունի , երկու թելովան .
քակ կար կը կարէ , Գաղմիւր-Չուխա և այլ ամեն տեսակ թանձր կտաներիկաբերու համար մէկ հատիկ է . ամեն հաստութեամբ կաշի շատ դիւրութեամբ կը կարէ , որով կօշկակարներու համար ուրիշ գործիքներէ աւելի պիտանի է , գինը խիստ ածառն :

Հաս — թիւ 1 — ոտքով գործելու և երկու թելովան քակ պատուական ամեն տեսակ կար կը կարէ , հետը զանազան մանր գործիքներ ունենալով , ընտանեաց համար խիստ պիտանի ու գինը շատ փաղանց տո՛ւն է :

Հաս — թիւ 3 — մեծ և զօրաւոր գործիք գերձակներու և կոշկակարներու անհրաժեշտ և գինը ուրիշ տեղ ծախուածէն աւելի ածառն է :

Հէլաս Հաս — թիւ 3 — մեծ և զօրաւոր գործիք — գերձակներու և կօշկակարներու շատ յարմար — շատ ածառն կը ծախուի Ղալաթիա Մինասեանի մաղաղան :

Ամեն ջանք և միջոց ի գործ պիտի դրուի յաճատորները գոհ ընելու — ձրի դաս կը տրուի — գիններէն մեծ զեղչ պիտի ըլլայ .
սեղ և ուրիշ պէտք եղած բաները խիստ ածառն և բոլոր վերայիշեալները կը ծախուին Ղալաթիա Եէնի ճամիի գուռը Մինասեանի Ամերիկեան վաճառատան մէջ :

Չմուռալի համար ընտիր փանելա և ազնիւ շապիկներ շատ ածառն գիններով կը ծախուին Ամերիկեան վաճառատունը :

ՏՆԻՔԻՕՐ Մ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Իր բնակութիւնը հաստատած է ի Ղալաթիա Հայոց եկեղեցւոյ փողոց թիւ 12 տունը , ուր պատրաստ է ամենօր մինչև կէսօր հիւանդ ընդունել , և երեքշաբթի օրերն ձրի դարմանել :

ՆՈՒԱԳ ՕՍՄԱՆԵԱՆ

ԹԵՐԹ ԿԻՍՄՄԵԱՅ

Բիանօի և ուրիշ նուագարանաց համար պատրաստեալ Թ. Բեւեան եղանակաց :

ՏԵՐ ԵՒ ՀՐԱՑԱՐԱԿԻՉ

Նիկոլայ Ս. և Յակոբ Ս. Թաւշեան

Դասատուք նուագարանաց Արեւելեան և Եւրոպական եղանակաց .

Գին բաժանորդագրութեան տարեկան 80 ՊԷ

Գին բաժանորդագրութեան վեցամսեայ 45 ՊԷ

Գին իւրաքանչիւր թերթի 1/4 մէծ .
Ստորագրութեան տեղերն են

Նուրի Օսմանիէ ճատաէն Գաբալը Փուրուին կարգը թիւ 41
Նուագ Օսմանեանի դրասենեակը և Գալաֆեանի ու Ֆրէնկեանի դրատունները , ուր ձեռքէ ալ կը ծախուին , ինչպէս նաև կամրջի գլխու պարտքան :

ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՅ

ԱՄՆԱԿ Գ. ԿՈՏԱՆԻՅԱՆ

Բ. ՏԻՊ

ՋՄԻՌՆԻԱ

ՏԳԻՐՆԻՆՆԵՐ ՏԵԳԻՆՆԵՐ

Կը գտնուի Կ. Պօլիա Չաղմաղաճըլար փողոց Դալաֆեան եղբայր գրատունը և Չմիւռնիտ Տէտէեանց վաճառատունը ի գին 28 ղուրուշ :

Ամեն մէկ օրինակը հեղինակին ստորագրութիւնը պէտք է կրէ , առանց որոյ անվաւեր կը համարուի :

ԱԿՁՐՈՒՆՔ

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԱՆ ԹԵԱՆ

ԵՐԱՊՈՐՏՈՒԹԻՒՆ

Յովսէփ Պարուկեան Միշեան
Արմաշու վանուց տպարանէն Բ. տպագրութեամբ իւրոյ ընծայեալ սոյն գործը , որ մարդկային կեն-

ցադալարութեան բոլոր վիճակին նկատմամբ ալ բարոյական վնաս և գեղեցիկ սկզբունքներ կը պատճառեն , առհասարակ ամեն բանասիրաց ալ ընթերցանութեան արժանի աշխատութիւն մ'ըլլալէն զատ , մեր ազգային վարժարանաց մէջ ալ ընթերցանութեան

լաւ և օգտակար դասագիրք մը ըլլալու ամեն հանգամանքներն աւարժանիքն ունի , որոց շատին մէջ արդէն յիշեալ գործն աշակերտաց իւր դասագիրք գործածեալ կը տեսնուի :

Կը գտնուի Պօլիա Դալաֆեան գրատունը . Գին 1/4 մէծիւր :

ՀՐԴԵՀԻ ԳԵՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND
MERCANTILE
INSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹ Զ ՊԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐԿԵՆԹԱՅԻ

Լոնտոնի և Լիւքսեմբուրգի ազգայնական ընկերութիւն

Բաժանորդագրեալ	Ագ . Լր .
Գրամագլուխ	2,000,000
Վճարեալ գրամագլուխ	250,000
Պահեստի գրամ հրահի ճիւղէն գոյացեալ	596,000-846,000
1872 թին հրահի ղուտ հասոյթը	794,000

NORTHERN
ASSURANCE COMPANY

ՆՈՐԹ ԶՈՐՆ

Լոնտոնի ազգայնական ընկերութիւն

Բաժանորդագրեալ	Ագ . Լր .
Գրամագլուխ	2,000,000
Վճարեալ գրամագլուխ	400,000
Պահեստի գրամ հրահի ճիւղէն գոյացեալ	230,000-330,000
Չուտ հաս . 1872 թ	270,000

Ստորագրեալը իրենց բազմաթիւ յաճախեցաց և այս քաղաքի ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն որ իրենք վերայիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործադատութիւնը ընտրած ըլլալով , այնպիսի գրութեան մը մէջ կը գտնուին , որով հրահի գէժ ապագահութեան մեծ գիւրութիւններ կը մատուցանեն :

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը , և այսպէս ապահովութեան և գիւրութեան աւելնալով Ընկերութիւնն ալ կրնայ աւելի մեծագումաւ ապահովութիւն ընտրողներուն ինքզինքը ներկայացունել :

Գրեթէ ամեն կարգի վաճառատոր ապահովութիւնը կրնան ընդունուիլ ինչպէս Բերայի Ղալաթիոյ և Պօլսոյ մէջ , նոյնպէս մօտակայ քաղաքները գիւղերը և գաւառները :

Գիններուն և աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է գիմել Միացեալ ընկերութեանց գրասենեակը Ղալաթիոյ Ռէյչմիլէ բաղարի մօտ Կլափանի խան թիւ 5 :

Լեւոն Գործադար
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ

ՊԱՅՄԱՆԻ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԼՐԱԳՐԻ ամեն օր կը հրատարակուի , բայց 'ի Կիրակի և Տօն օրերէ :

Տարեկան բաժանորդագրութեան գինըն է 200 ղուշ առանց փոխարէն ծախուց :

Բաժանորդագրութիւնը ամառը ինչ տեղաւ կը նկատուի :

Խմբագրութեան ողբեալ ու և է զըրութիւնը՝ հեղինակին բուն ստորագրութիւնը կրելու են , ոչ թէ հրատարակելու համար , այլ յերաշխաւորութիւն վստահութեան :

Չը հրատարակուած գրութիւնը ետ չը տրուի :

Խմբագրութեան գրատեսակն է Ղալաթիա Կլափանի խան , թիւ 5 :

ՏՆՈՐԷՆ - ԽՄԲԱԿԻՐ

Նիւ . Մ . ԹԻԿԱՊԷՆՏԱՅԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս . ՄԻՔԱՅԵԼԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ

ՌԵՔԶԻՏԻ ՌԱՅՐ ՏԱՏԵՍԻ ԹԻԿ 16